

Vader & dochter Velthoen

In *Gedeeld leven* vertellen bekende Nederlanders en hun eveneens

bekende kinderen ieder afzonderlijk hoe zij hun onderlinge relatie ervaren.

Deze maand: kunstenaar/vader Aat en fotograaf/dochter Venus Velthoen.

Aat Veldhoen: “Ik heb acht kinderen en 12 kleinkinderen. Venus is de eerste dochter van mijn tweede vrouw Kabul. Wat ik mijn kinderen heb meegegeven? Ik zou het niet weten. Ik denk dat dat zo’n beetje van zelf gaat. Belangrijk is, denk ik, dat ik ze altijd met kunst in aanraking heb gebracht. Alle kunst, niet alleen die van mijzelf. En wat ik hun misschien wel mee heb willen geven, om die vraag dan toch maar te beantwoorden, is dat ze moeten proberen een mooi leven te leiden. En dat ze gelukkig mogen zijn dat ze hier leven. Als je ergens in de Derde wereld leeft, ziet het er allemaal anders uit. Ik geloof wel dat ik dat altijd aan mijn kinderen verteld heb.”

Venus Veldhoen: “De liefde voor de kunst en mijn gedrevenheid als fotograaf heb ik van mijn vader meegekregen. Mijn vader zei altijd dat je iets met gevoel moet doen en er helemaal voor moet gaan. Ik denk dat ik hem daarin wel een beetje nadoe. Ook heb ik een beetje van zijn rebelse karakter meegekregen. Toen ik 14 was, ben ik het huis uitgegaan en op kamers gaan wonen. Ik had zoiets van: bekijken jullie het maar! Hij heeft een duidelijke mening en ik ben geen type dat over me heen laat lopen. Af en toe botst dat gewoon.”

Aat: “De moeder van Venus, Kabul, kwam als meisje van 21 uit Cambodja naar Amsterdam. Ik vond haar ontzettend mooi. Voordat ik met haar ging samenwonen, woonde ik nog met mijn toenmalige vrouw Lotje op de Bloemgracht, recht onder de Westerto-

ren, vlakbij het huis van mijn moeder. Mijn atelier was om de hoek aan de Lauriergracht in een oude school waar nog meer kunstenaars werkten. Toen Kabul in mijn leven kwam, zijn we in het atelier gaan wonen. Ik had daar een klaslokaal met een vide er in. Er was geen warm water, de wc was op de gang en het stikte er van de muizen. We hadden natuurlijk een mooi beschilderde auto en we gingen overal naar toe. In die omgeving is Venus groot geworden.”

Venus: “Mijn eerste jeugdherinnering aan mijn vader is, dat hij liedjes voor mij zong in zijn atelier. Ik was heel trots op hem, al ik wist niet precies waarom. Ik was, als heel klein meisje geloof ik, een beetje verliefd op hem. Ik vond hem zo mooi. Als hij mijn moeder of een model aan het schilderen was, stond ik altijd naast hem te tekenen. Hij verwende me met de mooiste kleurpotloden. Ik weet niet meer hoe oud ik was toen ik me realiseerde dat we anders waren. Wij waren een kunstenaarsfamilie! Maar ik schaamde me opeens voor die rare kleren die ik aan had. Ik wilde óók gewoon zijn. Ik wilde dat ik Marietje heette, dat mijn stiefmoeder Christie me in normale kleren, in plaats van in Fong Leng-creaties, van school kwam halen. En op mijn verjaardag wilde ik geen keiharde macrobiologische tarwebollen uitdelen op school. Later besepte ik pas dat ik een gave jeugd heb gehad. Mijn zussen en ik zijn door mijn vader opgevoed omdat mijn moeder op een gegeven moment niet meer voor ons kon zorgen. Ik was acht jaar toen ze uit elkaar gingen.” →

TEKST Henk Roozeboom en Ruud van Gessel
FOTO'S Dirk Kikstra & Pim Thomassen

Liefde als kleurpotlood

→ **Aat:** “Kabul wilde de kinderen van mijn eerste vrouw niet zien. De kinderen uit dat huwelijk, ik had er vier, zag ik nooit. God zal me bewaren! Wat

Aat: ‘Ik zie dat ze datzelfde eigenwijze meisje blijft. Dat is goed’

heb ik die kinderen vreselijk gemist. Als ik ze toch eens wilde zien of opzocht maakte Kabul mijn schilderijen kapot daarom ging ik niet meer. De kinderen uit dat eerste huwelijk nemen het me denk ik nog wel kwalijk. Ik heb gehoord dat als men aan mijn oudste dochter vroeg wie hun vader was, dat ze in die tijd altijd antwoordde dat ik reuze aardig was. Reuze aardig! Dat zei ze alleen maar om niet lelijk te doen, want dat vond ze helemaal niet waarschijnlijk.”

Venus: “Mijn moeder wilde die kinderen niet zien en mijn vader stemde daarmee in. Ik vind het maar makkelijk om te zeggen dat je vrouw je kinderen niet wil zien. Zo schuift hij de schuld van die verwijdering in haar schoenen. Ik wist mijn hele jeugd niet dat er ook andere broertjes en zusjes waren. Maar het illustreert ook hoe belangrijk vrouwen voor mijn vader zijn. Wat dat betreft heb ik mijn vader vaak gemist. Hij was er wel, maar die vrouwen gingen altijd voor. Daar was ik wel eens boos om. Vooral als het vreemde vrouwen waren. Dan dacht ik, ik ben toch veel leuker.”

Aat: “Venus heb ik nooit hoeven missen. Zij was er altijd. Als kind kon Venus ontzettend goed tekenen. Ik heb nog steeds een grote map waar haar tekeningen inzitten. Ik wilde haar daarin ook stimuleren. Dat heeft mijn vader bij mij vroeger ook gedaan. Maar Venus is nogal eigenwijs, dus ze was moeilijk te sturen. Een aantal jaar geleden bezocht ik haar eerste solo fototentoonstelling in het Amsterdams Historisch museum en ben ontzettend trots op haar. Haar foto’s zien er technisch prachtig uit en hebben een mooie compositie. Volgens mij heeft ze ook een eigen visie.”

Venus: “Rond mijn zestiende was ik al bezig met fotografie. Later toen ik ervoor studeerde, vond ik het zo leuk dat ik er niet meer mee wilde stoppen. Met fotografie viel bij mij alles samen. Soms heb ik van die momenten dat ik in een soort trance raak. Dan zit ik helemaal in het onderwerp en wordt even opgetild. Dat heeft Aat ook met het schilderen. Hoe belangrijk de vrouwen in zijn leven ook zijn, de kunst komt altijd op de eerste plaats...”

Aat: “Het kunstenaarschap heeft mij enorm geholpen tijdens de revalidatie na mijn beroerte. Ik heb veel getekend in het revalidatiecentrum aan de Overtoom (in Amster-

Venus: ‘Als hij mijn moeder of een model aan het schilderen was, stond ik naast hem te tekenen’

dam, red.). De mensen die ik tekende hadden gelukkig niet in de gaten wat ik deed en dat is maar goed ook, want anders had ik ze allemaal moeten tekenen.”

Venus: “De schoonmaakster belde mij als eerste. Ze vertelde mij dat hij een beroerte had gehad en dat het zo niet erg was. Ik dacht, hoezo niet zo erg! Ze wilde me natuurlijk gerust stellen, maar ik ben

direct met mijn zus naar het ziekenhuis gegaan. Het was behoorlijk mis. Hij wist niet eens meer wie hij was. Vanaf dat moment zijn we elke dag langs gegaan. We hebben hem bijna een heel jaar bijgestaan. Ik vond het afschuwelijk en had niet verwacht dat het mij zoveel pijn zou doen. We hebben hem ook verwend met hele dure kleurpotloden. Zo kon hij in het ziekenhuis ook al gaan tekenen. Dat is zijn lust en zijn leven. Eerst tekende hij bloemen om te oefenen en langzaam maar zeker tekende hij weer andere onderwerpen.”

Aat: Zo’n beroerte overkomt je ineens. Dan kun je opeens niet meer lopen, niet meer praten en niet meer eten. Dat is wel schrikken. Ieder mens is, in zijn leven, bang voor de dood. Ik ook. Gelukkig is dat niet erger geworden na mijn beroerte. Mijn dochters hebben mij ontzettend geholpen. Hedy d’Ancona, met wie ik nu al 10 jaar een hele mooie relatie heb, bezocht me iedere dag. Als de bezoeken voorbij waren, bleef ze gewoon zitten en las ze me *De Toverberg* van Thomas Mann voor.

Ze heeft me erg geholpen om mijn ziekte te boven te komen. Toen ik in de revalidatie zat, wilde ik tekenen wat er om me heen gebeurde. Ik moest wel even denken aan de tijd toen ik nog etsen maakte in de operatiekamers van het ziekenhuis – nu was ik zelf het slachtoffer. Ik heb geoefend om met mijn linkerhand te tekenen omdat mijn rechterhand helemaal niets meer kan. Het liefst wil ik alles zelf doen en zo onafhankelijk mogelijk blijven.”

Venus: “We waren heel hecht met elkaar, maar mijn vader is heel erg op zichzelf en geen plakker die zijn kinderen steeds maar wil zien. Hij wil dat kinderen hun eigen ding doen. Dat is ook wel fijn. Dan krijg je ook niet het schuldgevoel dat je langs je vader moet. Hij heeft van zijn vader de liefde voor kunst meegekregen. Dat heb ik van mijn vader geleerd en dat wil ook aan mijn zoon leren. Ik wil hem ook een rustiger jeugd geven dan ik heb gehad. Gewoon heel normaal doen. Hem in een heel gewone auto van de crèche halen en niet in een Volkswagenbusje met opvallende fluorescerende kleuren. En wat hij later worden wil, moet hij zelf weten.”

Aat: “Ik heb het idee dat Venus gelukkig is. Ze heeft een aardige man, een zontje waar ze erg blij mee is en ik zie ook dat ze datzelfde eigenwijze meisje blijft. Dat is goed.”